

færdighed, som var til Stede her, trængte stærkere og stærkere paa, og man ikke vilde gaa med til Ændring af denne Valglov uden samtidig at faa fastsat i Grundloven, at saa og saa mange Folketingsvalgkredse skulde der være, og ud derover maatte vi ikke komme i Fremtiden. Det var det, man drøftede i Samlingerne 1905—1906 og 1906—1907, da man behandlede Grundlovsændringsspørgsmaalet i dette høje Ting og i det andet Ting. Men i 1908 fik vi den kommunale Valglov og derved udvidedes den kommunale Valgret til ogsaa at omfatte Kvinderne, og jeg tror vist, vi kunne være enige om fra de forskellige Sider, at vi ikke kunne gaa til en Grundlovsændring nu, ved hvilken vi nedsætte Valgrets alderen for Mænd, uden at vi ogsaa samtidig maa tage Kvindernes politiske Valgret med. Kvinderne have jo gjort udstrakt Brug af deres kommunale Valgret, og der er vist Enighed om fra de forskellige Sider, at de have gjort ogsaa en god Brug af deres kommunale Valgret. Det vil derfor være vanskeligt for noget politisk Parti at gaa med til nogen større Grundlovsændring uden samtidig at tage Spørgsmaalet om Kvindernes politiske Valgret med. Jeg nævner dette her for at vise, hvorledes dette Spørgsmaal, siden det var for her i Samlingerne 1905—06 og 1906—07, paa Grund af Lovgivning paa andre Omraader har udvidet sig saaledes, at vi nu have med ind under det ikke alene Fastsættelse af Folketingsvalgkredsens Tal i Grundloven, men ogsaa Nedsættelse af Valgrets alderen til 25 Aar og Udvidelse af Valgretten til ogsaa at omfatte Kvinder.

Hvis vi gennemføre det foreliggende Forslag, som jo i særlig Grad tager Sigte paa dette høje Tings Sammensætning, tror jeg, at vi derigennem ville naa til at faa et stærkt Folketing i Overensstemmelse med de Tanker og de Ønsker og Krav, der ere fremme i Befolkningen. Vi ville faa et Folketing i nøje Kontakt med Befolkningen, et Folketing valgt paa et retfærdigt Valggrundlag af alle fuldmyndige Mænd og Kvinder. Et saadant Folketing vilde efter min Mening staa langt stærkere i sine Krav om en videregaaende Forfatningsændring overfor Landstinget end det nuværende Folketing, et saadant Folketing vilde have langt bedre Betingelser for at faa løst Forfatningsspørgsmaalet, faa gennemført Forfatningsrevisionen ved fredelig Forhandling end det nuværende Folketing. Ogsaa derfor tror jeg, det vilde være overordentligt heldigt, om vi foreløbig gennem-

førte denne Ændring af Grundloven som en Overgang til den store Forfatningsændring.

Det, som det for os kommer an paa her ved dette Spørgsmaal, er at imødekomme et Retfærdighedskrav fra Befolkningens Side paa en god og fornuftig Maade, og det tror jeg, at vi netop gøre gennem det foreliggende Forslag. Vort Parti har ikke nogen særlig Udsigt til politisk Vinding ved en Forøgelse af Folketingsvalgkredsens Antal, saa man kan ikke beskyldte os for, at det er for politisk Vindings Skyld, at vi ville gaa med til at gennemføre Grundlovsændringen og den i Forbindelse dermed staaende Valgkredsordning. Nej, det, der er Drivfjederen for os her, er at imødekomme et Retfærdighedskrav fra Befolkningens Side og faa en Valgkredsordning, som virkelig er i Overensstemmelse med Grundlovens Aand og Ord. Og den Drivfjeder, som har faaet os til at sætte Arbejdet i Gang her, mener jeg ogsaa burde være virkende for det høje Ting ovenover — for ogsaa det maa være interesseret i at faa skabt retfærdige Valgkredsforhold ude i Landet — og ikke blot overfor det høje Landsting, men overfor det hele Folketing med dets forskellige Partier. Medens, som jeg nævnedes før, vi fra vor Side ikke have Udsigt til nogen særlig Mandatforøgelse trods det, at der kommer 15 nye Folketingsvalgkredse, er der et andet Parti i dette høje Ting, som vil have ganske god Udsigt til at faa forøget deres Mandaters Antal en Del. Jeg mener Socialdemokratiet, idet det Valgkredsforslag, som foreligger, vil give Byerne stærkere Repræsentation end den nuværende Valgkredsordning. Der vil altsaa være positiv politisk Vinding for det derigennem, og som de Opportunister, Socialdemokraterne efterhaanden have vist sig at være, ville de utvivlsomt paaskønne dette og derigennem støtte Gennemførelsen af Valgkredsforslaget og i Særdeleshed Gennemførelsen af dette Grundlovsforslag. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale det foreliggende Forslag til det høje Tings Velvillie.

Borgbjerg: Det interessante Parti under de Grundlovs- og Valgkredsforhandlinger, som igen begynde, bliver jo utvivlsomt og ubestrideligt Højrepartiet. Ikke fordi Højre ifølge hele sin Politik i den sidste halve Snes Aar og for Resten ogsaa tidligere fortjener at være et saa interessant Parti. Det har kun været interessant, saa vidt jeg skønner, ved den vidunderlige